

1. Kaupunginvaltuusto

matkan takia vapautusta anoneen vt Pettisen tilalle ajaksi 10. 1.—9. 2. tuli varajäsen Sahlan (18. 1. 3 §); eduskuntatehtävien ja ulkomaanmatkan takia vapautusta anoneen vt Procopén tilalle ajaksi 12. 12. 1961—24. 1. 1962 tuli varajäsen Grönholm (12. 12. 837 §); ulkomaanmatkojen takia ajaksi 17. 4.—16. 5. ja 1.—31. 12. vapautusta anoneen vt Saarisen tilalle tulivat vastaavasti varajäsenet Parviainen ja Myllymäki (26. 4. 297 §, 12. 12. 832 §); virka- ja eduskuntatehtävien takia ajaksi 1. 2.—31. 8. ja 29. 11.—31. 12. vapautusta anoneen vt Salmela-Järvisen tilalle tuli varajäsen Irja Salmela (1. 2. 66 §, 29. 11. 822 §); ulkomaanmatkan takia ajaksi 1.—30. 4. vapautusta anoneen vt Salmisen tilalle tuli varajäsen Korvenheimo (12. 4. 260 §); vt Saukkosen, joka oli anonut vapautusta ulkomaanmatkan takia, tilalle tuli ajaksi 10. 6.—10. 8. varajäsen Korvenheimo (14. 6. 434 §); sairauden takia ajaksi 1. 11. 1961—9. 1. 1962 vapautusta anoneen vt Siron tilalle tuli varajäsen Parviainen (8. 11. 740 §, 12. 12. 834 §); virkatehtävien takia vapautusta pyytäneen vt Suontaustan tilalle ajaksi 2. 4.—18. 5. ja 2. 6.—2. 7. tuli varajäsen Burman sekä ajaksi 1.—2. 7. varajäsen Piironen (12. 4. 261 §, 14. 6. 437 §); Suomen YK-valtuuskunnan jäsenyyden takia ajaksi 10. 10.—15. 12. vapautusta anoneen vt Wainion tilalle tuli varajäsen Leino (11. 10. 683 §, 12. 12. 838 §); vt Vesikansan, joka ulkomaanmatkan takia oli ajaksi 31. 3.—30. 4. anonut vapautta, tilalle tuli varajäsen Valla (12. 4. 259 §).

Kaupunginvaltuusto kokoontui 20 kertaa; sen pöytäkirjojen pykäläluku oli 893.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

K a u p u n g i n v a l t u u s t o

Keskeneräiset aloitteet. Merkittiin tiedoksi, että v:n 1961 alkaessa oli lopullisesti käsittelemättä 67 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen antamassa selostuksessa mainittiin ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty (1. 3. 142 §).

K a u p u n g i n h a l l i t u s j a v ä l i t t ö m ä s t i s e n a l a i s e t l a i t o k s e t

Kaupunginhallituksen jäseniksi kertomusvuodeksi valittiin vtt Backman, Harkia, Jokinen, Järvinen, Lehto, Loppi, Meltti, Salminen, Tuurna, Väyrynen ja Östenson (18. 1. 6 §).

Jäsen Järvisen siirryttyä sittemmin hoitamaan rakennustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtäviä valittiin hänen tilalleen kaupunginhallituksen jäseneksi piirisihteri Ragnar Lönnqvist 1. 7. lukien kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (14. 6. 438 §).

Kaupunginhallituksen ohjesäännön muutoksen vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 31. 12. 1960 vahvistanut kaupunginvaltuuston v. 1960 (ks. s. 4) päättämän kaupunginhallituksen ohjesäännön muutoksen (18. 1. 5 §).

Kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen ja kaupunginjohtajiston tehtävien uudelleenjärjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupunginhallituksen johtosäännön 1 §:n sekä 3 ja 4 §:n ensimmäiset kappaleet. Muutokset koskivat hallintoalojen jakamista kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kes-

ken, puutavara- ja polttoainejaostoa sekä kaupunginhallituksen keskuspesulajaostoa. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin kahden apulaiskaupunginjohtajan viran täyttämiseksi 1. 7. lukien ja kahden apulaiskaupunginsihteerin viran täyttämiseksi 1. 6. lukien. Kaupunginkansliaan päätettiin 1. 7. lukien perustaa 17. palkkaluokkaan kuuluva kanslistin virka ja kaksi 14. palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa sekä 1. 1. 1962 lukien 36. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva apulaiskaupunginsihteerin virka sillä edellytyksellä, että tp. apulaiskaupunginsihteerin virka jätettäisiin samasta ajankohdasta lukien täyttämättä. (29. 3. 217 §, kunn. as. kok. n:o 30).

Apulaiskaupunginjohtajien vaali. Kaupunginvaltuusto valitsi leht. Aarre Loimarrannan apulaiskaupunginjohtajaksi sekä määräsi hänet hoitamaan opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvia tehtäviä ja valtiot. kand. Veikko Järvisen apulaiskaupunginjohtajaksi hoitamaan rakennustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvia tehtäviä, molemmat 1. 7. lukien (31. 5. 386, 387 §).

Kaupunginkanslia. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa kaupunginkansliaan 1. 7. lukien uuden 17. palkkaluokkaan kuuluvan kanslistin viran ja 14. palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran ja siirtää samasta ajankohdasta lukien kaksi avoinna olevaa 12. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaa 14. palkkaluokkaan (14. 6. 447 §).

Edelleen päätettiin kaupunginkansliaan perustaa 1. 11. lukien kaksi 14. palkkaluokkaan kuuluvaa vahtimestarin virkaa ja yksi samaan palkkaluokkaan kuuluva autonkuljettaja-vahtimestarin virka (20. 9. 609 §).

16. palkkaluokkaan kuuluva kielenkääntäjän apulaisen virka päätettiin 1. 1. 1962 lukien muuttaa 17. palkkaluokkaan kuuluvaksi kanslistin viraksi (11. 10. 648 §).

Järjestelytoimistoon päätettiin 1. 1. 1962 lukien perustaa 28. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva työturvallisuustarkastajan virka, jonka haltijalta vaaditaan insinöörin peruskoulutus ja perehtyneisyys työturvallisuustyöhön. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että virkaan saatiin em. pätevyysvaatimuksista huolimatta valita vastaavan tp. viran haltija teknikko Lauri Tarkiainen (14. 6. 448 §).

Hankintatoimiston johtosäännön 12 § päätettiin muuttaa siten, että hankintaneuvottelukuntaan kuuluu jäsenenä sairaalatoimen toimitusjohtajan sijasta sairaalaviraston talousjohtaja (25. 10. 698 §, kunn. as. kok. n:o 101).

Hankintatoimiston 24. palkkaluokkaan kuuluva toimistofaktorin virka päätettiin siirtää 26. palkkaluokkaan 1. 12. lukien ja lakkauttaa 1. 9. lukien avoinna oleva 11. palkkaluokan toimistoapulaisen virka (29. 11. 772 §, 6. 9. 514 §).

Kaupunginarkisto. Kaupunginvaltuusto päätti erinäisten kunnallisiin arkistoihin kuuluvien asiakirjojen hävittämisestä annetun sisäasiainministeriön päätöksen 4 §:n ja valtionarkiston 17. 9. 1960 päivätyn kirjelmän n:o 808 nojalla eräiden tiliasiakirjojen hävittämisestä (18. 1. 43 §, kunn. as. kok. n:o 5).

Tilastotoimisto. Kaupunginhallitus päätti muuttaa tilastotoimiston johtosäännön 3 §:n 1—3 momentit, 4 §:n 1 momentin ja 6 §:n sanamuodot. Muutokset koskivat toimiston johtavassa asemassa olevien viranhaltijain valitsemista ja heidän pätevyysvaatimuksiaan (17. 5. 344 §, kunn. as. kok. n:o 43).

Vapaa-ajan viettoa koskevien tilastojen julkaisemisesta tekivät vt Hakulinen ym. aloitteen, jossa esitettiin, että vapaa-ajan lisääntyessä olisi sosiaalipolitiikan kan-

1. Kaupunginvaltuusto

nalta entistä tärkeämpää seurata tilastollisesti kansalaisten vapaa-ajan viettoja ja harrastuksia sekä niitä työmuotoja, joita vapaa-ajan vieton edistämiseksi harjoitetaan. Tämän vuoksi olisi ainakin niiden laitosten ja järjestöjen, joita kaupunki avustaa, annettava toiminnastaan entistä tarkempia tietoja, jotta kaupungin tilastotointi voisi ne koota ja julkaista tilastollisessa vuosikirjassa. Erikoisesti olisi saatava tietoja teattereiden ja elokuvateattereiden sekä taidenäyttelyjen määrästä sekä niissä kävijöiden lukumäärästä. Myöskin nuoriso- ja urheilutoiminnasta olisi ilmeisesti mahdollista saada entistä tarkempia tilastollisia tietoja. Tilastoneuvottelukunta oli lausunnossaan todennut, että tilastolliseen vuosikirjaan sisältyi 13 vapaa-ajan viettoja koskevaa taulukkoa. Lisäksi sisältyi tilastolliseen kuukausijulkaisuun joka kolmas kuukausi kaupunginkirjaston toimintaa selostava taulukko ja lisäksi on tekstiosassa julkaistu kirjoituksia aloitteen tarkoittamilta aloilta. Tilastoneuvottelukunnan pyrkimyksenä oli ollut saada aikaan jatkuva, tarkka tilasto elokuva-, teatteri- ja konserttikäynneistä sekä urheilu- ja retkeilytoiminnasta, mutta ao. järjestöjen kanssa käydyt neuvottelut eivät toistaiseksi olleet johtaneet tuloksiin. Yhdistystoimintaan kohdistuvien tilastotietojen saamiseksi oli neuvottelukunta ehdottanut harvemmin tapahtuvan, erikoistiedusteluun pohjautuvan tutkimuksen toimeenpanoa. Vapaa-ajanviettokomitea olikin jo suorittanut tällaisen tutkimuksen, joka lähiaikoina tultaisiin julkaisemaan. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15. 3. 208 §, 31. 5. 424 §).

Rahatoimisto. Työsuhteessa olevan lisähenkilökunnan palkkaamiseksi rahatoimiston tilapäiseen tietojenkäsittelykeskukseen kaupunginvaltuusto oikeutti rahatoimiston ylittämään määrärahojaan Muut palkkamenot 2.8 mmk sekä määrärahojaan Kansaneläke- ja lapsilisämaksut 126 000 mk (12. 4. 287 §).

Eräiden tiliasiakirjojen hävittäminen, ks. kaupunginarkisto.

Palkkalautakunnan toimistoon päätettiin 1. 6. lukien perustaa 34. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva apulaistoimistopäällikön virka, pätevyysvaatimuksena tuomarin virkaa varten vaadittavan tutkinnon suorittaminen (31. 5. 415 §).

Revisiolaitos

Revisioviraston johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa revisioviraston johtosäännön 8 §:n 2 momentin. Muutos koski kaupunginreviisorin, apulaiskaupunginreviisorin ja reviisorien pätevyysvaatimuksia (15. 3. 181 §, kunn. as. kok. n:o 28).

Viranhaltijat. Avoinna olevaan reviisorin virkaan valittiin kauppat. kand. Lassi Lappalainen (14. 6. 449 §).

Kaupungin v:n 1960 tilien ja hallinnon tarkastus. Kuten aikaisemmin v:n 1960 tilien tarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallinnonhaaroihin ja laitoksiin. Heidän puheenjohtajanaan toimi toim. joht. Matti Kaleva, varapuheenjohtajana joht. Yrjö Ihari ja sihteerinä varat. Veikko Kanerva. Tutustuttuaan v:n 1960 kaupunginhallintoa koskeviin asiakirjoihin, maaliskuun lopussa valmistuneeseen ko. vuoden kaupungin tilinpäätökseen ja revisioviraston huhtikuun lopussa antamaan kertomukseen tilintarkastajat kävivät tarkastamassa eri virastoja, laitoksia, kouluja ym. Rahatoimiston kassa tarkastettiin 20. 2.

sekä rahatoimiston holvissa säilytetyt kaupungille kuuluvat velkakirjat, obligaatiot, osakkeet, talletustodistukset, lahjoitusrahastojen arvopaperit sekä yksityisten kaupungin haltuun tallettamat varat. Samaten tarkastettiin kiinteistöviraston hallussa olevat velkakirjat ja vuokrasopimukset. Antamassaan tarkastuskertomuksessa tilintarkastajat totesivat v. 1959 alkaneen suotuisan kehityksen jatkuneen myös v. 1960. Tilinpäätöksen mukainen säästö kohosi 3 751 mmk:aan siitä huolimatta, että menopuolella oli v:n 1958 vaje 1 999 mmk. Kantaomaisuuden kasvu oli 7 787 mmk, ollen ko. omaisuuden arvo 106 080 mmk. Verontasausrahasto lisääntyi 610 mmk:lla ja käyttörahasto 124 mmk:lla. Edellä selostettu hyvä vuositulos aiheutui pääasiassa tulojen voimakkaasta kasvusta. Niiden yhteismäärä oli 45 304 mmk eli 3 735 mmk talousarviossa edellytettyä summaa suurempi. Verotulot lisääntyivät 3 155 mmk eli 23 276 mmk:aan, mikä on 15.6 % v:n 1959 tulosta suurempi. Sähkölaitoksen ylijäämä oli 1 843 mmk, kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot ylittivät arvion 652 mmk:lla ja myös satamalaitoksen tulot olivat 522 mmk arvioitua suuremmat. Sairaanhoidon tulot kohosivat 202 mmk ja kiinteistötulot 133 mmk arvioitua korkeammiksi. Uusien lainojen määrä sen sijaan jäi 610 mmk arvioitua pienemmäksi. Talousarvioon merkittyjen menojen loppusumma, 41 554 mmk, alitettiin 16 mmk:lla. Eniten ylitystä, nim. 543 mmk, esiintyi yleisen kunnallishallinnon pääluokkaan kuuluvissa menoissa, mutta tästä määrästä suurin osa, 497.4 mmk, suoritettiin erään tonttikaupan yhteydessä Suomen Pankille maksettavaksi tuomittuna korvauksena. Uuden verotuslain mukaiseen järjestelmään siirtyminen aiheutti kaupungille 7.7 mmk:n menojen lisäyksen. Tämä johtui kuitenkin yksinomaan siitä, että sellaisille veroviraston palveluksesta vapautuneille, joita ei ollut voitu sijoittaa kaupungin muuhun virkaan, oli jouduttu maksamaan eläkettä. Huomautuksia olivat tilintarkastajat tehneet mm.: kaupunginvoutien virkasivutulojen suuruudesta; metrotuomikunnan kustannuksista ja toimintasuunnitelmasta; sairaalain kustannusten tarkkailun tehostamisesta; eräiden kaupungin hallinnon alojen toiminnan järjestämisestä siten, etteivät pelkästään hallinnolliset seikat olisi esteenä valtionavun saamiselle, koulutetun työvoiman toiminnan järjestämisestä siten, ettei työaikaa käytettäisi toisarvoisiin tehtäviin; toimenpiteistä ao. lain muuttamiseksi siten, että lakautettujen koulukotien opettajien eläkkeitä varten saataisiin valtionapua; rakennusviraston laskutuksen hitaudesta; eläkeoikeuden menettämistä koskevien virkasäännön määräysten täydentämisestä teurastamolaitoksessa saadun kokemuksen perusteella; virkojen täyttämättä jättämisestä ja niiden muuttamisesta työsopimussuhteeksi ilman kaupunginvaltuuston lupaa; kaupungin pysyväisluontoisten lautakuntien tai toimistojen velvollisuudesta laatia toimintakertomus. Suorittamiensa tarkastusten ja edellä esitetyn perusteella tilintarkastajat ehdottivat,

1) että ao. kaupungin hallintoelimet velvoitettaisiin ottamaan huomioon tilintarkastajien ehdotukset ja huomautukset sekä selvittämään, onko teurastamon entiselle toimitusjohtajalle eläkettä perusteettomasti maksettaessa menetelty kaupungin edun vastaisesti ja aiheutuuko siitä tilintekijälle korvausvelvollisuutta;

2) että revisioviraston v:n 1960 kertomuksessa esitetyt huomautukset otettaisiin asianmukaisesti varten sekä

3) että kaupunginvaltuusto vahvistaisi kaupungin v:n 1960 tilinpäätöksen ja myöntäisi vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja tilivelvollisille ko. vuodelta. Tilintarkastajat Suoranta ja Munter olivat esittäneet eriävän mielipiteensä, missä he

ilmoittivat, etteivät voineet pitää kaupungin edun mukaisena sitä, että kaupungin varoja oli annettu korottomana lainana eräälle puoluepoliittiselle yritykselle, joka harjoitti mm. ravintola- ja hotelliliikettä. Kaupunginhallituksen annettua 5. 10. lausuntonsa tilintarkastajien huomautusten johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupungin v:n 1960 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille v:lta 1960 sekä kehottaa ao. hallintoelimiä kiinnittämään huomiota tilintarkastajien ja kaupunginreviisorin kertomuksissa esitettyihin ehdotuksiin ja huomautuksiin (11. 10. 651 §, khn mtö n:o 12, 24).

Dipl. ins. Lauri Lindqvist oli sittemmin lääninhallitukselle jättämässään valituksessa ehdottanut, että kaupunginvaltuuston em. vastuuvapauden myöntämistä koskeva päätös kumottaisiin, siksi kunnes teurastamon ent. toim. joht. Reijo Turuselle maksettu eläkemäärä olisi peritty takaisin kaupungille. Asiamiestoimisto oli antamassaan lausunnossa huomauttanut, että valituksessa oli nimenomaan viitattu harkintavallan väärinkäyttöön. Tältä osin vedottiin lausunnossa kunnallislain 134 §:n määräyksiin, joissa on säädetty tilimuistutuksia koskeva menettely. Sen perusteella kaupunginvaltuusto päätti antaa Uudenmaan lääninhallitukselle asiamiestoimiston lausunnon mukaisen selityksen kuitenkin siten muutettuna, että selityksen viimeistä edellinen kappale hyväksyttiin seuraavaksi: »Siteeratun pykälän mukaan on siis kaupunginvaltuuston täysin vapaassa harkinnassa, antaako se mahdollisesti tehdyn tilimuistutuksen raueta vai ei. Tämän oikeuden lainsäätäjä on suonut kaupunginvaltuustolle myös niissä tapauksissa, jolloin kaupunginvaltuusto toteaa tehdyn muistutuksen aiheelliseksi. On täysin luonnollista, että kaupunginvaltuusto saa päättää muistutuksen raukeamisesta, jos se ei katso muistutusta edes aiheelliseksi. Esillä olevassa tapauksessa on kaupunginhallituksen taholta nimenomaan osoitettu, että tilintarkastajien esittämälle muistutukselle ei ole ollut mitään laillisia perusteita kaikkien asiaa käsitelleiden viranomaisten toimenpiteiden ollessa tarkoin lakien, asetusten ja voimassa olevien kunnallisten määräysten mukaisia, kuten ilmenee kaupunginhallituksen mietinnöstä n:o 24. Kun kaupunginvaltuusto toimivaltansa rajoissa antaa muistutuksen raueta, seuraa siitä, ettei yksityinen kunnan jäsen taikka kunnallishallitus taikka muu viranomainen saa päätöstä muutetuksi vapaan harkinnan käyttämiskysymyksenä. Jo lainsäätäjän kaupunginvaltuustolle antaman vapaan harkintaoikeuden laajuuden huomioon ottaen on valituksessa tehty viittaus vapaan harkintavallan väärinkäyttöön täysin aiheeton. Tähän nähden on valituskirjelmässä esitettyjen huomautusten yksityiskohtainen käsitteleminen tarpeetonta. On kuitenkin todettava, että em. mietinnössä on täysin selvitetty valituskirjelmässä tehtyjen huomautusten perusteettomuus. Samalla kaupunginvaltuusto päätti pyytää, että valittaja velvoitettaisiin suorittamaan kaupungille korvausta selityksen antamisesta aiheutuneista kuluista (20. 12. 871 §, khn mtö n:o 24).

Tilintarkastajien kertomuksen käsittelyn aika. Kaupunginvaltuusto päätti pyytää sisäasiainministeriöltä, että v:n 1960 hallinnosta annettu kertomus sekä sanotun vuoden tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen saataisiin käsitellä viimeistään kertomusvuoden lokakuun aikana pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa. Sisäasiainministeriö oli 29. 5. hyväksynyt ehdotuksen (17. 5. 343 §, 14. 6. 441 §).

Vuositilintarkastajat. Kunnallishallinnon ja tilien tarkastajiksi kertomusvuodeksi valittiin maalari Karl Andersson, rev. Kurt Hjelt, varat. Lars Homén, toi-

minnanjoht. Toivo Huttunen, joht. Yrjö Ihari, toim. joht. Matti Kaleva, varat. Veikko Kanerva, järjestösiht. Mauri Munter, ekon. Martta Mustakallio, toim. joht. Ilmari Rauhanen, järjestösiht. Lauri Suoranta ja joht. Tyko Vanhala sekä varalle toim. joht. Pentti Aarnio, joht. Aarne Berner, laskentapääll. Erik Hautamäki, kauppat. maist. Olli Heinonen, tal. hoit. Juhana Hämäläinen, verotark. Niilo Kuminen, pankkivirk. Tryggve Lohikoski, tal. hoit. Armas Malo, joht. Hannu Manner, asianajaja Harry Olsson, kontt. pääll. Per-Edvard Paul ja kirj. pit. Maria Sinisalo. Puheenjohtajaksi valittiin toim. joht. Kaleva, varapuheenjohtajaksi joht. Ihari ja sihteeriksi varat. Kanerva (18. 1. 7 §, 15. 2. 102 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien annettua kertomuksensa v:lta 1960 kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei ko. kertomus antanut aihetta enempään toimenpiteisiin (11. 10. 650 §, khn mtö n:o 21).

Irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus. Kaupunginvaltuusto päätti, kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1960 antanut aihetta enempään toimenpiteisiin (11. 10. 649 §, khn mtö n:o 20).

Verotusviranomaiset

Verovirastosta ja työnvälitystoimistosta valtion palvelukseen siirtyneille myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1959 ja 1960 (ks. s. 10 ja 54) tekemiensä päätösten 2. kohdan seuraavan sisältöiseksi:

2) Tässä päätöksessä tarkoitettut ylimääräiset eläkkeet tarkistetaan samassa suhteessa kuin muitakin kaupungin ylimääräisiä eläkkeitä tarkistetaan. Muuten eivät kaupungin palkkoihin tai eläkkeisiin suoritettut tarkistukset ja korotukset vaikuta ko. ylimääräisiin eläkkeisiin. Valtion palveluksessa viranhaltijalle maksetut uudet ikälisät, valtion suorittamat ns. kuoppakorotukset tms. samoin kuin valtion virkamiehille tasokorotuksen muodossa myönnettyt yleiskorotukset, sikäli kuin ne ylittävät kaupungin vastaavat korotukset, pienentävät ylimääräistä eläkettä vastaavasti. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että em. muutosta sovelletaan kaupunginvaltuuston v. 1959 tekemän päätöksen osalta 1. 1. 1960 lukien ja v. 1960 tekemän päätöksen osalta 1. 1. 1961 lukien (14. 6. 477 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1959 (ks. s. 11) tekemäänsä päätöstä siten,

että verojohtaja Erkki Sirviölle suoritetaan ylimääräisenä eläkkeenä 1. 1. 1960 alkaen hänen verojohtajan tehtävistä kaupungilta ja valtiolta saamansa yht. 206 940 mk:n palkkatulojen sekä valtion verojohtajalle maksaman loppupalkan välinen erotus, 46 160 mk/kk sillä ehdolla,

että sanotusta eläkkeestä on vähennettävä se määrä, minkä verojohtaja Sirviö mahdollisesti kulloinkin saa valtiolta perintöverolautakunnan puheenjohtajan tehtävistä tai muista vastaavaanluontoisista tehtävistä suoritettavana erityispalkkiona,

että ylimääräinen eläke suoritetaan sillä edellytyksellä, ettei asianomainen nauti kaupungilta muuta eläkettä tai palkkaa sekä

että em. ylimääräinen eläke tarkistetaan samassa suhteessa kuin muitakin kaupungin ylimääräisiä eläkkeitä tarkistetaan. Muuten eivät kaupungin palkkoihin tai

1. Kaupunginvaltuusto

eläkkeisiin suoritettut tarkistukset ja korotukset vaikuta ko. ylimääräiseen eläkkeeseen. Valtion palveluksessa viranhaltijalle maksetut uudet ikälisät, valtion suorittamat ns. kuoppakorotukset tms. samoin kuin valtion virkamiehille tasokorotuksen muodossa myönnettyt yleiskorotukset, sikäli kuin ne ylittävät kaupungin vastaavat korotukset, pienentävät ylimääräistä eläkettä vastaavasti (14. 6. 478 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, eläke- yms. kysymykset

Virkasäännön työaikaa ja ylityön korvaamista koskevien eräiden määräysten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti muuttaa Helsingin kaupungin virkasäännön 17, 31 ja 32 §:n ja lisätä virkasääntöön uuden 17a ja 32a §:n sekä hyväksyä näin muutetun ja lisätyn virkasäännön tulemaan voimaan 1. 6. lukien (12. 4. 282 §, khn mtö n:o 7, liite 4, kunn. as. kok. n:o 35).

Eräiden teknillisten ja johtavien virkojen palkkauksen väliaikainen järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti, että

1) nuoremman insinööri-, diplomi arkkitehti- ja diplomi-insinöörikunnan palkkaus voidaan toistaiseksi järjestää työsopimusten pohjalle, jolloin avoimet tai avoimeksi tulevat virat, sikäli kuin niihin ei liity julkisen vallan käyttöä, jäävät toistaiseksi täyttämättä,

2) virkasäännön 22 §:n 2 momentti muutetaan seuraavaksi: »Sopimuspalkkaiselle viranhaltijalle maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymän kirjallisen sopimuksen mukainen palkka. Erityisistä syistä voidaan kaupunginhallitus valtuuston päätöksellä ja sen hyväksymän määrärahan ja määrääjän puitteissa oikeuttaa tekemään tässä momentissa tarkoitettuja sopimuksia.»,

3) kaupunginhallitukselle annetaan oikeus kaupunginvaltuuston hyväksymän määrärahan puitteissa v:n 1962 aikana, enintään kuitenkin siihen saakka, kunnes valmisteltavana oleva teknillisten ja johtavien virkamiesten palkkauksen uudelleen järjestely on kaupunginvaltuustossa vahvistettu, hyväksyä johtavassa asemassa olevan teknillisen viranhaltijakunnan ja poikkeuksellisesti erityisen painavien syiden vaatiessa myös muun johtavan tai siihen verrattavassa asemassa olevan viranhaltijakunnan palkkauksessa em. tavalla muutetun virkasäännön mukaisia sopimuspalkkaisten viranhaltijain palkkasopimuksia enintään neljän vuoden ajaksi (20. 12. 879 §, kunn. as. kok. n:o 131 ja 132).

4,3 %:n palkankorotuksen suorittaminen kaupungin viranhaltijoille ja työsopimussuhteessa kuukausipalkalla oleville sekä vastaavan tarkistuksen suorittaminen viranhaltijain, työsopimussuhteessa kuukausipalkalla olevien ja työntekijäin eläkkeisiin. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti korottaa otsikossa mainittujen viranhaltijain ja työsopimussuhteessa kuukausipalkalla olevien palkat sekä vastaavat eläkkeet 1. 1. 1961 alkaen. Viranhaltijain ylityö-, sunnuntai-työ- ym. näihin verrattavat korvaukset päätettiin korottaa 1. 2. alkaen. Maistraatin, raastuvanoikeuden, kaupunginviskaalin viraston ja ulosottoviraston eräiden viranhaltijain vastaavan palkankorotuksen oikeusministeriö vahvisti 19. 3. (1. 2. 87 §, 12. 4. 265 §, khn mtö n:o 1, kunn. as. kok. n:o 13).

Eräiden virkojen siirtäminen ylempiin palkkaluokkiin ja eräiden virkanimikkeiden muuttaminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1960 (ks. s. 9) käsitellyt otsikossa mainittua

asiaa ja hylännyt sen, jonka jälkeen kaupunginhallitus oli tutkinut, mitä mahdollisuuksia olisi päästä myönteiseen ratkaisuun. Myöskin useat järjestöt olivat sekä suullisesti että kirjallisesti kiirehtineet kysymyksen ratkaisua. Kaupunginvaltuusto päätti

I) siirtää esityslistan liitteenä olevan taulukko B:n sarakkeessa 3 mainitut vakinaiset virat 1. 7. 1960 alkaen uusiin palkkaluokkiin saman taulukon sarakkeen 5 mukaisesti, lukuun ottamatta Koskelan sairaskodin korotettavaksi ehdotettua työnjohtajan virkaa, joka siirretään 17. palkkaluokkaan 1. 3. 1961 alkaen,

II) siirtää taulukko A:n sarakkeessa 3 mainitut vakinaiset virat 1. 7. 1960 alkaen uusiin palkkaluokkiin saman taulukon sarakkeen 5 mukaisesti,

III) muuttaa taulukko B:ssä mainittujen eräiden vakinaisten virkojen nimikkeet saman taulukon sarakkeesta 6 ilmenevän mukaisiksi, paitsi vesilaitoksen ja kaasulaitoksen laboraattorien virat laboratorioteknikon viroiksi sekä taulukko A:ssa mainittujen eräiden vakinaisten virkojen nimikkeet saman taulukon sarakkeesta 6 ilmenevän mukaisiksi,

IV) kehottaa ao. lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia tekemään esitykset vakinaisten virkojen pätevyysvaatimusten muuttamisesta taulukko B:n sarakkeesta 7 ilmenevän ehdotuksen mukaisiksi sekä kehottaa kirjastolautakuntaa tutkimaan, voitaisiinko eräiden kirjastovirkojen pätevyysvaatimuksia lieventää,

V) määrätä suomenkielisten kansakoulujen kouluylläkäärin ja koululääkäreiden sekä ruotsinkielisten kansakoulujen koululääkärin virkavelvollisuudeksi avustaa ammatinvalinnanohjausta tarpeellisin lausunnoin sekä määrätä niiden lämmittäjamekaanikkojen, joiden virkanimike III) ponnien mukaisesti muutetaan mekaanikoksi, velvollisuudeksi tarvittaessa huolehtia lämmityksestä,

VI) määrätä, että niille satamavalvojille, joilla on luotsauskirja, maksetaan palkat 17. palkkaluokan mukaisesti 1. 7. 1960 alkaen,

VII) kehottaa satamalautakuntaa lautakunnan johtosäännön muutoksen yhteydessä ehdottamaan tarkistettavaksi satamavalvojien pätevyysvaatimukset siten, että niihin sisällytetään vaatimus luotsauskirjasta,

VIII) muuttaa Malmin sairaalan 14. palkkaluokan liinavaatevaraston hoitajan viran 13. palkkaluokkaan kuuluvaksi pesunhoitajan viraksi määräten samalla, että viran nykyisellä haltijalla Elsa Halosella on oikeus saada henkilökohtaisena lisänä 13. ja 14. palkkaluokkien välinen erotus.

Kaupunginviskaalin virkojen palkkojen korottamista koskevalta osalta päätös alistettiin oikeusministeriön hyväksyttäväksi (1. 2. 86 §).

Tutkimuksen suorittaminen ns. suunnittelevan työvoiman työ-, palkka- ym. olosuhteista. Vt Hakulinen ym. olivat tehneet v. 1957 otsikossa mainittua asiaa koskevan aloitteen, jossa mm. esitettiin komitean asettamista selvittämään niitä puutteita, joita ns. suunnittelevan työvoiman työ-, palkka- ym. olosuhteissa oli havaittavissa. Selvitys olisi kiireellisesti toimitettava kaupunginvaltuustolle, jotta se voisi ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, että ko. työvoiman saaminen kaupungille saataisiin turvatuksi. Yleisten töiden lautakunta, kiinteistölautakunta, satamalautakunta ja teollisuuslaitosten lautakunta olivat puoltaneet komitean asettamista, jonka kaupunginhallitus asettikin v. 1958. Komitea oli saanut mietintönsä valmiiksi marraskuussa 1959, jolloin se jätettiin kaupunginhallitukselle. Mietinnössään komitea oli todennut yleisen tilanteen olevan tyydyttävän ja puutetta olevan vain arkkitehteistä, raken-

nusinsinööreistä ja mahdollisesti sähköinsinööreistä. Tämä puute aiheutui siitä, että mainittua työvoimaa valmistui liian vähän koko maan tarvetta silmällä pitäen. Palkkavertailut olivat osoittaneet, että kaupungin nuoremmille insinööreille ja arkkitehteille maksamat palkat olivat täysin kilpailukykyiset niin valtion, muiden kaupunkien kuin yksityistenkin maksamien palkkojen kanssa. Johtavassa asemassa olevien osalta sen sijaan jäi kaupungin palkkataso jonkin verran yksityisten tasosta jälkeen. Kaupungin ikälisäjärjestelmän katsoi komitea olevan esteenä siihen, ettei kaupungin palvelukseen ollut hakeutunut vanhempaa ja kokeneempaa työvoimaa, koska henkilö, jolla ei ollut aikaisempaa julkisoikeudellista palvelusta, joutui ottamaan viran vastaan pelkästään peruspalkalla. Edelleen komitea oli ehdottanut,

1) että virastoja ja laitoksia kehoitettaisiin entistä laajemmassa määrin antamaan erikoissuunnittelutöitä yksityisten suoritettavaksi niissä tapauksissa, joissa tällaista toimenpidettä on pidettävä kaupungin kannalta taloudellisena ja tarkoituksenmukaisena,

2) että virastoja ja laitoksia kehoitettaisiin tutkimaan, missä määrin ne voivat käyttää hyväkseen harjoittelijatyövoimaa, sekä kunkin vuoden talousarvion yhteydessä tekemään esityksensä tarvittavan harjoittelijatyövoiman palkkaamisesta, kuitenkin huomioon ottaen, että palkkausta määrättäessä on pyrittävä noudattamaan komitean esittämiä perusteita,

3) että virastoja ja laitoksia kehoitettaisiin avoimia virkoja täyttäessään asettamaan etusijalle kaupungin palveluksessa olevat harjoittelijat, mikäli joku muu hakija ei ole selvästi ansiokkaampi,

4) että palkkalautakuntaa kehoitettaisiin tutkimaan, missä kohdin kiinteistöviraston asemakaavaosaston arkkitehtien sekä sähkölaitoksen insinöörien palkkaus-suhteissa esiintyy vielä epäkohtia, ja tekemään tästä aiheutuvan esityksensä sekä

5) että asetettaisiin erityinen komitea tutkimaan, onko tarkoituksenmukaista ja missä muodossa ja laajuudessa ottaa kaupungilla käyttöön erityinen ylemppää viranhaltijakuntaa koskeva palkkataulukko.

Vt Kivilinna oli ilmoittanut, ettei hän voinut yhtyä komitean enemmistön kantaan kahden viimeisen ponnien osalta ja vt Hakulinen taas katsoi, että ylemmän viranhaltijakunnan palkkaus olisi järjestettävä siten, että erillisen palkkataulukon asemasta olisi voimassaolevien palkkaluokkien lisäksi maksettava erillisistä tehtävistä ja erikoissuorituksista erikoislisä. Komitean mietinnöstä pyydettiin lausunnot ao. lautakunnilta, jotka suurella enemmistöllä puolsivat komitean ehdotusta erityisen komitean asettamisesta tutkimaan ylemppää viranhaltijakuntaa varten mahdollisesti käytäntöön otettavaa palkkataulukkoa. Kaupunginhallitus katsoi, että tutkimuksen suorittaminen voisi johtaa tuloksiin, jotka ainakin osaksi poistaisivat kaupungin tähän saakka kokemat vaikeudet pysyttää palveluksessaan riittävän pätevää teknillistä työvoimaa. Näin ollen kaupunginhallitus päätti v. 1960 (ks. s. 156) asettaa komitean tutkimaan, olisiko tarkoituksenmukaista sekä missä muodossa ja laajuudessa ottaa käyttöön erityinen ylemppää viranhaltijakuntaa koskeva palkkataulukko sekä voitaisiinko entistä paremmin turvata kaupungin tarvitseman pätevän teknillisen työvoiman saanti siten, että insinöörit ja arkkitehdit palkattaisiin ala- ja keskipor- taassa työsopimussuhteeseen. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä selostetut lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15. 3. 202 §).

Ikälisäjärjestelmän ulottamista koskemaan työsuhteessa olevia työntekijöitä koskeva

vt Ruohosen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (29. 11. 826 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön ja kaupungin välisen työehtosopimuksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen hyväksyä kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön välisen työehtosopimuksen muutettavaksi kaupunginhallituksen mietinnön n:o 3 liitteen 3 mukaiseksi (1. 3. 163 §, kunn. as. kok. n:o 19).

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston ja kaupungin välisen työehtosopimus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston välisen työehtosopimuksen kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (26. 4. 323 §, kunn. as. kok. n:o 38).

Matkustussäännön muutos. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1. 2. lukien kaupungin matkustussäännön 12 §:n, joka koski päivärahan suuruutta (1. 2. 71 §, kunn. as. kok. n:o 12).

Leskieläke- ja kasvatusapusääntöön päätettiin lisätä uusi 4a §, joka koski kansakoulun opettajan lesken ja lasten oikeutta leski- ja orpoeläkkeeseen sekä hautausapuun (13. 12. 855 §, kunn. as. kok. n:o 123).

Eläkesäännön muuttamista koskevassa aloitteessaan olivat vt Vanhanen ym. huomauttaneet mm., että kaupunki vähentää tapaturmakorvauksen kaupungin palveluksessa vahingoittuneen henkilön eläkkeestä ja eräissä tapauksissa on jopa kokonaan lopettanut eläkkeen maksamisen. Kun valtion töissä tapaturmaisesti loukkaantuneet sekä sotavammaiset saavat eläkkeensä ja korvauksensa täysimääräisinä, olisi myöskin kaupungin taholla saatava aikaan samanlainen parannus. Palkkalautakunta oli lausunnossaan viitannut viranhaltijain eläkesäännön 12 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan sotilasvammalain, kansaneläkelain ja vanhuusavustuslain mukaisia eläkeitä ja elinkorkoja ei vähennetä kaupungin maksamasta eläkkeestä. Sama koskee myös virantoimituksessa sattuneen tapaturman tai virantoimituksesta aiheutuneen sairauden johdosta kaupungin kustantamaa elinkorkoa tai muuta korvausta, ellei se yhdessä kaupungin suoritettavan eläkkeen kanssa ole täyden eläkkeen määrää suurempi. Valtion käyttämää menettelyä oli yleisesti hyväksyttyjen periaatteiden mukaan pidettävä epäonnistuneena sen vuoksi, että asianomaisen saadessa sekä korvauksen että täyden eläkkeen vähennyksiä tekemättä voi järjestelmä johtaa eläkkeisiin, jotka jopa 25 %:lla ylittävät eläkkeensaajan aikaisemman täyden ansion määrän. Palkkalautakunta katsoi, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin, koska työsuhde-eläkkeiden järjestämistä lakisääteiselle pohjalle suunnitelleen komitean esityksessä oli asetettu sille kannalle, että jos eläkkeensaajalla on useampia eläkeitä, on niiden yhteismäärälle asetettava tietty raja ja koska mainittu ehdotus voi aiheuttaa lainsäädännön muuttamisen. Palkkalautakunnan ja kaupunginhallituksen vähemmistö olivat olleet sitä mieltä, että aloitetta olisi ollut puollettava (1. 2. 95 §).

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Seuraaville viranhaltijoille myönnettiin ylimääräinen eläke: ent. ylihoit. Sylvi Könöselle 5 200 mk 1. 11. 1960 alkaen, mikä eläke 1. 1. 1961 lukien tulisi nousemaan 5 420 mk:aan (29. 3. 240 §); ent. siivoojalle Astrid Rannalle 8 130 mk 1. 8. 1960 lukien, mikä eläke 1. 1. 1961 lukien tulisi nousemaan 8 480 mk:aan (29. 3. 240 §); ent. vaakamest. Runar Ekebonille 12 400 mk 1. 12. 1960

1. Kaupunginvaltuusto

lukien, mikä eläke 1. 1. 1961 lukien tulisi nousemaan 12 930 mk (12. 4. 286 §); ent. toim. virk. Helmi Kindstedtille 23 850 mk 1. 2. 1961 lukien (31. 5. 423 §); ent. lastentarhanjoht. Hjördis Strömbergille 910 mk 1. 8. 1961 lukien (20. 9. 629 §).

Alaikäiselle Jyrki Tuiralle myönnettiin palkkalautakunnan myöntämän kasvatustavun lisäksi 6 420 mk:n suuruisen ylimääräinen kasvatusapu kuukaudelta 1. 3. 1961 alkaen siihen saakka, kunnes hän täyttää 18 vuotta, ei kuitenkaan kauemmin kuin leski-eläke- ja kasvatusapusuunnossa mainitut kasvatusavun maksamisen edellytykset ovat olemassa (20. 12. 878 §).

Ylimääräinen leskieläke myönnettiin leskirouva Martta Havukalle 32 170 mk:n suuruisena kuukaudelta 1. 4. 1960 lukien sekä 33 560 mk:n suuruisena 1. 1. 1961 lukien sillä edellytyksellä, että Oy. Alkoholiliike Ab:n varoista korvataan kaupungille täysimääräisenä ko. eläkkeestä aiheutuvat kustannukset (17. 5. 371 §).

Evätyt eläkeanomukset. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet fil. kand. Oma Immonen, yövartija Eemil Nymanin leski, ent. toimentaja Reinhold Ryöti, kirj. pit. Osvald Wiklundin leski (29. 3. 240 §); karjanhoit. Tuomas Lindénin leski (6. 9. 542 §); aputyöntek. Uuno Hedmanin leski, työntek. Allan Niemisen leski, ent. rahastajat Olga Nyman ja Ingrid Sipinen (29. 11. 804 §).

M u u t a s i a t

Kaupungin jakaminen äänestysalueisiin v. 1962 valtiollisia vaaleja varten. Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin 141 äänestysalueeseen v. 1962 suoritettavia valtiollisia vaaleja varten (18. 1. 29 §).

Vaalimainontapaikkojen mainostilojen jakamisesta tekemässään välikysymyksessä olivat vt. Enne ym. esittäneet kaupunginhallituksen vastattavaksi mm. seuraavaa: kiinteistölautakunta on päättänyt, että kultakin vaalimainontapaikalta varattaisiin mainostilat erikseen arpomalla vaaliliittojen ja niiden ulkopuolella mahdollisesti olevien valitsijayhdistysten kesken siten, että näitä tiloja tulee kullekin useamman kuin yhden eduskunnassa edustettuna olevan puolueen muodostamalle vaaliliitolle siihen kuuluvien puolueiden lukumäärää vastaava määrä ja muille vaaliliitoille ym. yksi jokaiselle. Oikeistoryhmittymän muodostama vaaliliitto saa siten jokaisen mainontapaikan alasta 5/8 käyttöönsä ja muut vaaliliitot kukin 1/8. Kiinteistölautakunnan päätös soti välikysymysentekijäin mielestä aikaisempaa käytäntöä vastaan, jolloin kullekin vaaliliitolle oli luovutettu yhtä suuri mainosala. Esittämänsä viitaten olivat välikysymysentekijät tiedustelleet, oliko kaupunginhallitus tietoinen kiinteistölautakunnan em. päätöksestä ja »aikoiko kaupunginhallitus käyttää sillä olevaa valtaa kiinteistölautakunnan häikäilemättömän poliittisen kiihkon saneleman päätöksen kumoamiseksi». Kiinteistölautakunta oli välikysymyksen johdosta huomauttanut, ettei sen em. päätös ollut sen sisältöinen kuin välikysymyksessä oli väitetty. Lautakunta oli nimittäin päättänyt, että kultakin vaalimainontapaikalta varataan kullekin eduskunnassa edustettuna olevalle puolueelle yhtä suuri mainostila ja sijoitus määrätään arpomalla, jokaisen mainontapaikan osalta erikseen. Myöskin vaaliliittoihin kuulumattomien ns. villien listoja varten oli päätetty varata kultakin mainontapaikalta tarpeelliset mainostilat listojen lukumäärää vastaavassa suhteessa. Näitä listoja varten varattavien mainostilojen sijoitus määrätään arpomalla kuten

muidenkin. Vaalilainsäädännössä kielletään vaalimainonnan harjoittaminen vaali-huoneistoissa taikka niiden vieressä. Ao. kunnallinen elin voi kuitenkin määrätyn rajoituksin järjestää harkintansa mukaan vaalimainontaa yleisillä paikoilla. Kiinteistölautakunnan johtosäännön mukaan kuuluu mainostilojen varaaminen ja jakoperusteen määrääminen kiinteistölautakunnan ratkaistaviin asioihin. Lautakunta oli tekemällään päätöksellä pyrkinyt mahdollisimman tasapuolisesti jakamaan mainospaikat siten, että kullakin eduskunnassa edustettuna olevalla puolueella olisi mahdollisuus yhtä tehokkaaseen vaalimainontaan yleisillä paikoilla. Kaupunginhallituksella ei mielestään ollut aihetta alistaa lautakunnan päätöstä tutkittavakseen, vaan se ehdotti, että kiinteistölautakunnan lausunnon mukainen vastaus välikysymykseen merkittäisiin tiedoksi. Merkittiin tiedoksi (29. 11. 820 §).

Turussa pidettävät kaupunkipäivät. Turussa pidettäville XVI kaupunkipäiville valittiin varsinaisiksi jäseniksi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Teuvo Aura sekä vtt Laine, Lappi-Seppälä, Mattila, Mäkinen, Turtiainen, Vuokko ja Öhman sekä kiinteistölautakunnan jäsen Ekström ja varajäseniksi vtt Heikkinen, Pettinen, Procopé ja Raveala ynnä kaupunginhallituksen jäsen Jokinen (14. 6. 452 §).

Kaupungin hallinnon organisaation uusiminen. Vt Hakulinen ym. olivat tehneet v. 1955 (ks. s. 14) aloitteen, jossa oli ehdotettu, että kaupunginhallitus asettaisi kiireellisesti komitean selvittämään kaupungin hallinnon organisaatiossa ja asioiden käsittelyjärjestyksessä mahdollisesti esiintyvät puutteet, jolloin samalla olisi tehtävä esitys ohjesääntöjen mahdolliseksi muuttamiseksi tai lainsäädännöllisten uudistusten aikaansaamiseksi. Kaupunginhallituksen v. 1955 (ks. s. 133) asettama ratkaisuvallan siirtämistoimikunta oli todennut, että sen I mietinnössä, joka valmistui v. 1957, oli ehdotettu mm. virkojen täyttämistä, niiden vahvistamista, virkavapauden, ikälisien ja hautausavun myöntämistä ym. koskevien virkasäännön määräysten uudistamista. Edelleen käsiteltiin mietinnössä eräiden rutiiniluontoisten asioiden siirtämistä kaupunginhallituksen ja eri lautakuntien hoidettavaksi kaupunginvaltuuston työmäärän vähentämiseksi. Toimikunta oli myös käsitellyt kysymystä siitä, olisiko Helsinkiä varten saatava oma kunnallislaki, mutta todennut, että Helsingin kunnallishallintoa voitiin suhteellisen hyvin hoitaa voimassa olevan kunnallislain puitteissa, koska se oli laadittu joustavammaksi kuin esim. Ruotsin vastaava laki. Sen sijaan olisi Kaupunkiliitolle tehtävä esitys lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi, niin että eräiden lausuntojen antaminen valtion viranomaisille, eräiden lupien myöntäminen ja vaalien suorittaminen voitaisiin siirtää valtuustolta kunnallishallituksen tehtäväksi. Kaupunginhallituksen toimivaltaa koskevia määräyksiä tarkistaessaan toimikunta teki vastaavat ehdotukset sekä sisällytti mietintönsä selvityksen myös kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien tehtävien tarkistamisesta. Eri yhteyksissä oli todettu, että valtion kunnallishallintoa valvova organisaatio ei aina toiminut tyydyttävästi, vaan aiheutui tämän vuoksi vaikeuksia esim. valtionapuasioissa. Koska kuitenkin ko. organisaatio oli parhaillaan kehiteltävänä valtion asettamassa komiteassa, ei toimikunnan käsityksen mukaan ollut aiheellista tehdä aloitetta näistä asioista. Toimikunnan suorittamien esitysten perusteella kaupunginvaltuusto oli uudistanut huomattavan määrän ohje- ja johtosääntöjä pyrkien tällöin noudattamaan mm. niitä periaatteita, joita aloitteessa oli esitetty. Toimivaltasuhteiden uudelleen järjestelyllä oli jo osittain saatu aikaan kaupunginvaltuuston työmäärän väheneminen tai ainakin sen kasvamisen ehkäiseminen. Niinpä kaupunginval-

1. Kaupunginvaltuusto

tuuston käsiteltävänä oli 972 asiaa v. 1957, 979 asiaa v. 1958, v. 1959, jolloin uudelleenjärjestelyt jo alkoivat vaikuttaa, 878 asiaa sekä v. 1960 kaikkiaan 885 asiaa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (29. 3. 246 §).

Kunnallisen tiedotuslehden perustamista koskeva vt Haran ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen käsiteltäväksi (11. 10. 687 §).

Dag Hammarskjöldin muiston säilyttämistä Helsingissä koskeva vt Modeenin ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (11. 10. 686 §).

2. Rahatointa koskevat asiat

Obligaatiolainan ottamista koskevan päätöksen vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 23. 1. vahvistanut kaupunginvaltuuston v. 1960 (ks. s. 14) tekemän päätöksen ottaa kaupungille 1 000 mmk:n obligaatiolaina (15. 2. 104 §).

Velkakirjalainan ottamista koskevan päätöksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1 000 mmk:n osavelkakirjalainan ottamisesta v. 1960 (ks. s. 14) tekemänsä päätöstä siten, että lainan kuoletusaika on 250 mmk:n osalle 10 vuotta ja 750 mmk:n osalle 25 vuotta, muiden lainaehtojen ja lainan käyttötarkoituksen pysyessä entisellään. Sisäasiainministeriö oli 23. 1. ja 28. 4. vahvistanut kaupunginvaltuuston ko. asiaa koskevat päätökset (29. 3. 229 §, 15. 2. 105 §, 17. 5. 339 §).

Lainan ottaminen Postisäästöpankilta. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Postisäästöpankilta 100 mmk:n lainan, joka oli maksettava takaisin 30. 11. 1970 mennessä, jonka korko oli korkeintaan 2,5 % yli Postisäästöpankin kulloinkin kuuden kuukauden irtisanomisen varassa oleville talletuksille maksaman koron ja joka oli 25-prosenttisesti sidottu elinkustannusindeksiin, Postisäästöpankin 4. 12. päivätyssä kirjelmässä tarkemmin mainituilla ehdoilla. Laina hyväksyttiin käytettäväksi sähkö- ja voimalaitosten investointimenoihin (20. 12. 876 §).

Lainan ottaminen omakotirakennustoimintaa varten. Asuntolainojen välittämistä varten omakotirakentajille päätettiin ottaa valtiolta enintään 75 mmk:n suuruinen laina, maksuaika pitempi kuin viisi vuotta sekä v. 1953 annetussa ja v. 1959 muutetussa asuntotuotantolaissa edellytetyillä ehdoilla (6. 9. 539 §, kunn. as. kok. 1953/96, 1959/60).

Yhtenäisempien luotonantoehtojen soveltaminen kaupungin lainanannossa. Vt Juthas ym. ovat asiaa koskevassa aloitteessaan huomauttaneet mm., että yhtiön, joka on saanut lainan asuntorakennustoimintaa varten talousarvioon merkitystä määrärahasta, on saamastaan lainasta kuoletettava vuosittain 4 %. Kuoletus alkaa vuoden kuluttua siitä, kun kaupunginhallitus on lainan myöntänyt, huolimatta siitä, ettei sitä ehkä ole kokonaisuudessaan vielä nostettukaan. Lainan kuoletus siis alkaa ennen rakennuksen valmistumista, ennen lainan viimeisen erän nostamista ja ennen kuin perustetun yhtiön vuokratulot sallivat kuoletuksen. Pankkien myöntämissä lainoissa alkaa kuoletus vasta vuoden kuluttua siitä, kun laina on kokonaisuudessaan nostettu. Asian parantamiseksi olivat aloitteentekijät ehdottaneet, että kaupunginhallitus kiireellisesti asettaisi komitean tarkistamaan ko. asian ja esittämään ehdotuksen lainaehtojen yhdenmukaistamiseksi ja muuttamiseksi pankkien soveltamia ehtoja vastaaviksi. Rahatoimisto mainitsi antamassaan lausunnossa mm., että aloit-